

Bartholdus Wiarda

Geboren: onbekend

Overleden: 23-03-1681

Predikant te: 1654-1658: Lutkewierum
1658-1671: Dronrijp
1671-1681: Workum

Geschriften: 1. *Jonae exodus, of tel Jone vertrek uit Ninive, vertoond in eenige christelike en stichtelicke bedenkingen over Jon. cap. IV: vers 5.*

Levensbeschrijving

Bartholdus Wiarda zag het levenslicht te Franeker als zoon van Aemilius Wiarda en Geertje Johannis Balck. Vader Aemilius was daar conrector van de Latijnse school. Op 6 maart 1648 liet hij zich in het studentenalbum van de universiteit te Franeker inschrijven. Zijn theologische studie voltooide hij in 1652. Het jaar daarop werd hij kandidaat. In totaal heeft hij drie gemeenten mogen dienen. Zijn eerste standplaats werd in maart 1654 Lutkewierum. In april 1658 werd hij in zijn tweede gemeente Dronrijp bevestigd. De derde en laatste gemeente, die hij van augustus 1671 tot aan Zijn overlijden op 23 maart 1681 gediend heeft, was Workum. In 1653 trouwde Wiarda met Aaltje Schotanus, een dochter van professor Christianus Schotanus, die theologie en kerkgeschiedenis doceerde. Na het overlijden van haar man heeft zij een diepe weg moeten gaan. Volgens eigen zeggen was zij tegen haar wil hertrouwd. Kort na hun huwelijk heeft haar tweede man haar verlaten, met als gevolg dat zij in een diepe depressie was terechtgekomen.

De gaven die Wiarda verleend waren, heeft hij ook besteed aan het synodale werk. In 1662 werd hij tot deputaat van de synode en in 1665 tot correspondent met de synode van Utrecht gekozen. In 1668 werd hij door de classis Franeker naar de Friese synode afgevaardigd. In 1671 werd hij voor de tweede maal tot correspondent met de synode van Utrecht en in 1673 voor de tweede keer tot deputaat van de synode verkoren. De tweede keer dat hij als lid de Friese synode meemaakte, was in 1676, maar toen afgevaardigd door de classis Bolsward. In 1678 werd hij secundus-correspondent met de synode van Overijssel en het jaar daarop primus-correspondent met de Gelderse synode.

Van Wiarda is maar één werk bekend: *Jonae exodus, of tel Jone vertrek uit Ninive, vertoond in eenige christelike en stichtelicke bedenkingen over Jon. cap. IV: vers 5* (1678). Het is opgedragen aan Tjaard van Aylva, president van de Gedeputeerde Staten van Friesland en grietman van Wonseradeel. In de opdracht zegt de auteur een vijand van verandering in de leer te zijn. Dat hij gebruikmaakt van wereldse geschiedenissen en heidense auteurs verdedigt hij met de volgende bijbelse beelden: "En al isser wat hout gehouwen uit de bosschen van Hiram, uit wereldsche Geschiedenissen, en de Wateremmer der Gibeoniten, heidensche ge-

tuigenissen opgeput en gebesigd, daar sal ook al yets ten dienste van Israel, en tot opbouw van des HEEREN tempel toegevoegd zijn, zijnde deese het doelwit." Hij spreekt door deze opdracht ook zijn erkentelijkheid uit voor de door de vader en grootvader van Tjaard van Aylva aan zijn schoonvader bewezen gunsten. Het werk bestaat veel meer in uitleg dan in stichting. Toch staan er behartigenswaardige gedeelten in.

Bronnen

1. Naamlijst der predikanten, sedert de Hervorming tot nu toe, in de Hervormde Gemeenten van Friesland, ds. T.A. Romeijn.
2. Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek (NNBW), P.C. Molhuysen en P.J. Blok, deel 4.
3. Het blijvende Woord, deel 3, Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam.
4. Schatkamer van de Gereformeerde Theologie in Nederland, ds. J. van der Haar.